

Урок №2. Всесвітня історія. 7 клас.

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ЯК ЕПОХА РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА.

Вітаю на уроці всесвітньої історії. Історична мандрівка до Середньовіччя починається.

I. Що я вже знаю.

❖ **Згадай** який історичний період називають Середньовіччям або Середні віки?

** Середні віки або Середньовіччя називають епоху, що настала після найдавніших часів і тривала із середини V ст. до кінця XV ст. Відлік цієї епохи розпочинається з падіння Римської імперії в 476 році. Саме поняття "Середньовіччя" вигадали поети і філософи й лише тоді, коли сама епоха вже закінчилася і розпочалася нова доба.

❖ **Запам'ятай.** Середньовіччя - період всесвітньої історії, що тривав із середини V ст. до кінця XV ст.

II. Вивчаємо нове.

1. Темні чи світлі віки?

**Середні віки часто називають “темними віками” або “похмури́м Середньовіччям” через вияви дикунства, забобони, велику кількість війн та епідемій чуми, які закінчувалися вимирання цілих сіл, міст, занепад культури, що привело до загального занепаду Європи.

Але, також, Середньовіччя називають і “світлими”, тому що багато нових/варварських народів були залучено у сферу культурного розвитку, виникли нові європейські держави та формувалися нові нації. Люди почали ідеалізувати середні віки, як добу рицарства, поетично зображеного в романах, з пануванням шляхетності, мужності, кодексом честі.

Насправді в Середньовіччі поєднувалися світлі/позитивні і та темні/негативні події і явища.

Весь

період Середньовіччя вчені поділяють ще на 3 частини (більш детально на ст. 10,11 підручника)

2. Основні джерела історії середніх віків.

❖ **Згадай:** які історичні джерела існують.

** Історію періоду учені вивчають через дослідження:

речові	писемні	усні
Пам'яток матеріальної культури	Писемні історичні джерела	Усні пам'ятки народної творчості
Знаряддя праці, одяг, зброя, меблі, посуд, прикраси, скульптура, живопис, архітектура...	Описи володінь, звіти управителів маєтків, листи, записи указів, законів правителів, вирокі суддів, заповіти, дарчі, купчі, хроніки подій/літописи, художня література...	Старовинні народні перекази, пісні, балади, казки, рицарські романи....

Учені черпають відомості про життя людей з багатьох джерел. Вони зіставляють їх, з'ясовують, наскільки правдиво в них відображено життя, а потім роблять висновки, пояснюють окремі події і цілі періоди історії.

3. Особливості Середньовіччя.

У період Середніх віків в господарстві багатьох країнах світу відбулося багато важливих змін. Внаслідок чого **сформувалися нові - феодалні відносини (феодалізм).**

❖ **Запам'ятай**

** найбільшою цінністю в цей період була земля. Наділи землі називали **феод**. Вся земля належала **феодалам**.

Феод -	Спадкове володіння (земля), яке сеньйор передає васалу на умовах несення служби
Феодал -	землевласник
Феодалний лад -	устрій, якому характерні риси наявності феодалу та існування 2 груп людей: феодалів та залежних селян
Сеньйор -	старший феодал, той, що давав землю
Васал -	молодший феодал, той, хто отримував землю, за службу
Васалітет -	особиста залежність одного феодала (васала) від іншого (сеньйора)

** Основна особливість феодалізму - це васалітет - угода між сеньйором-землевласником і васалом, за якою васал присягався сеньйору у вірності та військовому служінні, а за це отримував від нього землю, а сеньйор мав захищати свого васала. (більш докладно про це ми дізнаємося в наступних параграфах).

Сеньйори і васали це феодалі.

** У середні віки, завдяки вдосконаленню знарядь праці, площа оброблюваної землі розширилася. Почали широко використовувати плуг і борони, завдяки цьому покращився обробіток ґрунту і як наслідок збільшився врожай. З'явилися водяні та вітряні млини, доменні печі. Розвиваються ремесла, торгівля.

** Саме в епоху Середньовіччя виникло багато сучасних міст. Це стало поштовхом для розвитку господарства й культури. Саме із середніх віків люди користуються порцеляновим посудом, дзеркалами, виделками, милом, окулярами, гудзиками, механічними годинниками.

** Для розвитку військової справи вирішальне значення мав винахід пороху та вогнепальної зброї.

** З розвитком мореплавства удосконалилося будівництво кораблів. Завдяки цьому сміливі мандрівники дослідили значну частину суші, морів і океанів, відкрили нові материки — Америку й Австралію.

** Культура початку Середньовіччя вирізняється своїм релігійним наповненням. Релігія глибоко проникла в побут та звичаї народів і стала основою розвитку їхньої духовної культури.

** Видатних успіхів досягло мистецтво. Зведені в середні віки фортеці, храми, ратуші дотепер прикрашають міста. У середні віки з'явилася перша друкована книга. Про новини люди почали дізнаватися з газет. Було відкрито університети, у яких розвивалися освіта й наука. Вчені винайшли термометр і барометр, телескоп і мікроскоп. Саме в Середньовіччі було закладено основи методу наукового експерименту.

** У середні віки утворилися держави, що існують і в наш час: Англія, Франція, Іспанія, Польща, Угорщина, Чехія та ін. У європейських державах було закладено фундамент сучасної демократії: засновані парламенти, почало формуватися усвідомлення цінності прав людини.

** Сформувалися мови багатьох народів: англійська, французька, німецька тощо.

Висновок: порівняно зі стародавніми часами людство зробило великий крок уперед у розвитку господарства й культури. Більшість явищ сучасного життя сягають корінням у часи зародження національної культури та національного характеру сучасних народів Європи.

❖ *Перейти на лист самоконтролю і виконати завдання письмово в зошиті*

